

HILTJE ROOKMAKER

25.

VERSTERK DE DRIEHOEK KIND-SCHOOL-LOUDERS

Investeren in de relatiedriehoek kind – school – ouders loont. Dat geldt voor alle leerlingen, en zeker voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, zo is de ervaring van Hiltje Rookmaker, rector van de Leon van Gelderschool in Groningen. “Ons ouderbeleid geldt voor alle leerlingen, want ieder kind heeft recht op passend onderwijs.”

Een cruciaal kenmerk van deze school is dat leerlingen vier jaar lang in dezelfde groep zitten, les krijgen van dezelfde docenten, én dezelfde mentor hebben. Dat betekent dat de relatiedriehoek kind – school – ouders echt kan worden opgebouwd.

OP MAAT

“Die relatiedriehoek verliest aan kwaliteit als leerlingen elk jaar weer nieuwe leraren en mentoren krijgen”, zegt Rookmaker. “Daarom werken wij met teams per leerjaar, die vier jaar lang met de leerling meegaan. Doordat leraren en mentoren de leerlingen goed kennen, begrijpen ze hun gedrag beter, waardoor de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding verbetert. En natuurlijk leren mentor en ouders elkaar zo ook beter kennen, en is het gemakkelijker om wat school en ouders doen op elkaar af te stemmen. Als school en ouders op één lijn zitten, elkaar informeren en zaken afstemmen, komt het kind tot betere resultaten.”

Elke groep heeft twee mentoren, die als spil fungeren in de communicatie. Zij zijn het aanspreekpunt voor de ouders, de leerling, de vakdocenten, leerlingbegeleiders en de specialisten. “Alle afspraken worden via de mentor gemaakt”, vertelt Rookmaker. “Dus als ouders bijvoorbeeld een vakdocent, leerlingbegeleider of de psycholoog willen spreken, dan nemen ze contact op met de mentor, die dat vervolgens organiseert. De tienminutengesprekken hebben we afgeschaft, want het is veel effectiever om op maat te werken, ook als het gaat om de contacten met ouders.”

Dit maatwerk betekent ook dat de mentor aan de ene leerling meer tijd besteedt dan aan de ander. Zo vereisen leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften meer tijd dan leerlingen waarbij alles vlotjes verloopt. De extra mentoruren voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden bekostigd door het samenwerkingsverband, op basis van het OPP van de leerling.

DE LEERLING HET VOORTOUW

Elk schooljaar voert de mentor minimaal twee niet-vrijblijvende gesprekken met de leerling en zijn ouders. In september maken ze afspraken voor de komende periode. Waar wil de leerling aan werken? Hoe gaan school en ouders hem daarbij ondersteunen? Is er extra ondersteuning nodig? Ook worden er afspraken gemaakt over de manier waarop school en ouders elkaar op de hoogte houden. Alle afspraken worden vastgelegd in een plan.

In het tweede gesprek in december wordt het plan geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De leerling heeft de leiding van dit evaluatiegesprek. “Daarmee doen we meer recht aan het kind”, zegt Rookmaker. “Want dat is een heel ander gesprek dan een gesprek *over* het kind. Om het gesprek goed te kunnen leiden, krijgt de leerling een stramen aangereikt en bereidt de mentor het gesprek goed met de leerling voor. Hoe hoger het leerjaar, hoe minder ondersteuning en hoe meer zelfstandigheid de leerling hierin krijgt. Kinderen vinden het heel leuk om het voortouw te nemen in deze gesprekken en de ouders vinden dat ook heel mooi om mee te maken.”

OUDERS INZETTEN

Niet alleen de leerlingen vormen vier jaar lang één groep, dat geldt ook voor de ouders. En dat biedt kansen, zo heeft Rookmaker ervaren. Zo’n drie keer per jaar organiseert de school ‘mentorgroepouderavonden’ waar de mentoren en de ouders van de mentorgroep met elkaar bespreken hoe het gaat in de groep. Rookmaker: “Hier gaat het niet over individuele leerlingen, maar over de groep. Als er bijvoorbeeld iets speelt in de groep, dan denken ouders mee, ze geven advies en doen suggesties. Zo gebruiken we de ouders om de groep en de begeleiding te versterken.” Maar er zijn meer activiteiten voor en met ouders. Zo organiseert de school bij de start van elk schooljaar een ‘nieuwjaarsborrel’ waar ouders en docenten informeel contact met elkaar hebben. “Ze kunnen op een laagdrempelige manier

bijpraten en ouders kunnen kennis maken met nieuwe docenten”, vertelt Rookmaker. “We krijgen hierop zeer positieve feedback van ouders.”

Een belangrijke rol is weggelegd voor de ouderraad, die bestaat uit twee of drie ouders van elk leerjaar. Eens in de zes weken zit Rookmaker met deze ouders aan tafel. “Dit is een zeer actieve en betrokken groep ouders die ik gebruik als klankbord. Ze brengen allerlei zaken in waar ouders tegenaan lopen. Dat is heel breed, het gaat bijvoorbeeld over huiswerk, toetsen, pestgedrag, maar bijvoorbeeld ook over de aankleding van het plein. Ik heb daar heel veel aan. Ook organiseert de ouderraad ouderavonden over verschillende thema’s. Ik ben daar wel bij betrokken, maar zij kiezen het thema, bepalen het programma en nodigen de ouders uit. Het levert ontzettend veel op als je ouders dat vertrouwen geeft.”

IN GESPREK MET OUDERS

Alle ouderactiviteiten worden gepland en geëvalueerd door de ‘werkgroep ouderbetrokkenheid’ die bestaat uit twee docenten en twee ouders. De werkgroep doet ook voorstellen. Zo kunnen mentoren binnenkort de training ‘In gesprek met ouders’ volgen, omdat de werkgroep signaleerde dat de communicatie met ouders soms beter kan. “In de opleiding van leraren krijgt dat nauwelijks aandacht”, zegt Rookmaker “terwijl het in onze school van essentieel belang is dat mentoren competent zijn op dit gebied.”

Want de werkwijze vraagt veel van mentoren, zeker als de samenwerking met ouders niet gemakkelijk verloopt. Rookmaker: “Meestal gaat het goed, maar er zijn natuurlijk ook ouders die we weinig zien, ouders die het niet eens zijn met bepaalde zaken, of die bijvoorbeeld een andere mentor willen. Dat zijn lastige situaties, die niet bevorderlijk zijn voor het leerproces van het kind. In eerste instantie moet de mentor dit oplossen, in overleg met zijn team. Komen zij er niet uit, dan nodig ik de ouders, de leerling en de mentor uit voor een gesprek en vraag ik het kind om dat gesprek voor te bereiden. Gelukkig is dat niet vaak nodig.”

TIPS

- Zet de mentor in de lead en laat hem meerdere jaren met de groep meegaan. Zo hebben kinderen en ouders niet elk schooljaar weer een andere contactpersoon en versterk je de driehoek kind – school – ouders.
- Luister goed naar ouders. Vraag hen om mee te denken over hoe het beter kan.
- Geef ouders vertrouwen; laat het organiseren van ouderavonden bijvoorbeeld aan hen over.

MEER INFORMATIE

Hiltje Rookmaker

h.c.rookmaker@o2g2.nl